

**INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
2019**

**SAPIENTIA SZERZETESI
HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA
AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS**

a 2019/6/V/1/3/1. sz. MAB HATÁROZAT MELLÉKLETE

2019. június 28.

Tartalomjegyzék

I. Akkreditációs javaslat	2
III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe	2
III.1. Az önértékelés készítésének folyamata	2
III.2. Az intézmény általános helyzetképe	3
III.3. Az ESG 2015 standardjai szerint az előző intézményakkreditációs jelentés alapján tett minőségfejlesztési intézkedések, és azok hatása	3
III.4. Az intézmény dokumentumai, szervezete, vezetése és gazdálkodása	4
ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika	5
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	6
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	7
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	8
ESG 1.5 Oktatók	9
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	10
ESG 1.7 Információkezelés	11
ESG 1.8 Nyilvános információk	11
ESG 1.10 Külső értékelés	12
V. Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége	12
VI. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése	13
VI/1. TEOLÓGIA OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK	13
VI/2. KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉSI SZAK.....	16
VI/3. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK.....	20
VI/4. PASZTORÁLIS TANÁCSADÁS ÉS SZERVEZETFEJLESZTÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK.....	24
VII. A jelentés alapján megállapított fejlesztési javaslatok	27
VII.1. Az intézményre vonatkozóan	27
VII.2. A szakok további működésére vonatkozó javaslatok.....	28

I. Akkreditációs javaslat

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	2019/6/V/1/2/1. SZ. MAB HATÁROZAT A főiskola akkreditációja – 2022. május 31-ig benyújtandó, a javaslatokra reagáló, és ezen időpontig megvalósított fejlesztéseket, intézkedéseket az ESG 2015 sztenderdjei szerint is bemutató önértékelés benyújtása és 2022. december 15-ig lezáruló monitor eljárás mellett – 2024. június 28-ig hatályos.
---	---

II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola (a továbbiakban: SSZHF) az ESG 2015 (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*) alapelveinek részben felel meg.

Az intézményben a támogató folyamatok – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai, létesítményi gazdálkodás – és a kiváló infrastruktúra megfelelő háttérrel biztosítanak az oktatási, kutatási tevékenységhez. Az intézmény működése stabil.

A főiskola saját szerzetesi és papképzési, évszázados oktatási és teológiai hagyományaira épített minőségbiztosítási rendszert működtet, melyet az ESG 2015 sztenderdjeire figyelemmel fejleszteni szükséges.

Az SSZHF kutatási tevékenysége, a főiskola méreteihez és a többi hitéleti képzést folytató főiskolához képest, kiemelkedő színvonalú.

Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján a látogató bizottság elismeri az intézmény hitéleti képzések területén betöltött szerepének fontosságát, intézménytörténeti hagyományait, amely pozitívan befolyásolja az oktatói és adminisztratív személyzet munkája iránti elkötelezettségét, és a hallgatók iránti elkötelezettséget és figyelmet.

III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe

III.1. Az önértékelés készítésének folyamata

A felsőoktatás változásai a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolát (továbbiakban: SSZHF) sem hagyták érintetlenül. 2016 nyarán, külső szereplők bevonásával, egy főleg gazdasági szempontokra koncentráló szervezetfejlesztési átvilágítás történt. Ennek az *objektív, nem formális* vizsgálatnak általánosabb tanügyi, oktatásszervezési tanulságai is voltak. Az intézmény ennek megfelelően alakította át működését. Az önértékelést a főiskola vezetése készítette az oktatókkal és a munkatársakkal folytatott szélesebb körű konzultációra alapozva. Az összeállított anyagot a Szenátus hagyta jóvá.

III.2. Az intézmény általános helyzetképe

Az SSZHF a bencés, ferences és piarista szerzetesrend közösen tartja fenn. A főiskola küldetése egyértelműen a fenntartó három szerzetesi közösség hagyományaiból, szempontjaiból fakad. Központi szerepkörrel bír a magyar szerzetességen belül. A szerzetesi jelleg egyedülállóvá teszi az intézményt. A főiskola épületében működik a férfi és női szerzetes-elöljárókat összefogó és munkájukat segítő országos központi Szerzetesi Iroda.

A főiskola katolikus hitélet képzést folytató intézményként jellemzően kettős jellegű: egyházi hagyományok, szabályozás és logika, ami igyekszik illeszkedni a felsőoktatásba. A hallgatóság is kettős: szerzetesek és világi hallgatók, akik keresztény szellemű nevelését szintén küldetésnek tekintik az intézmény. A hallgatói és az oktatói sokszínűség az intézmény erőssége. A katolikus közoktatási intézmények igényeinek kielégítése (32000 fiatal, 1500 fős tanári kar), a tanárképzés, a teológia és a szerzetesi lelkiesség és hagyományok ápolása a főiskola prioritásai.

Az intézmény külső kapcsolatai, a katolikus-szerzetesi jellegből fakadóan jók. Affiliálódtak a római Pápai Szent Anzelm Egyetemhez (*Pontificio Ateneo Sant'Anselmo*), ami a főiskola által kiadott diplomát nemzetközileg elismertté teszi. Az Erasmus program keretében a Bécsben, Prágában, Zágrábban és Kolozsvárott működő testvérintézményekkel van kapcsolata. Ezen felül együttműködési megállapodás és hallgatócsere van a Nagyszombati Állami Egyetem Pozsonyban működő teológiai karával. Mindez jó hatást gyakorolt a hallgató mobilitásra (ebben kiemelt szerepük pozsonyi és kolozsvári magyar nyelvű képzések).

Az SSZHF képzési kínálata megfelelő. A 2016-os vizsgálat nyomán a főiskola arra a döntésre jutott, hogy *az intézmény jelenlegi dimenzióját tartják fenn, ezzel terveznek*. A főiskola nappali képzésében nagy jelentőségű volt az osztatlan hittanárképzés szakpárban történő meghirdetése, együttműködésben az ELTE-vel, minden bölcsészkar és természettudományi tanárszak, illetve az Informatikai Kar vonatkozásában. A Katekéta-lelkipásztori munkatárs szak az osztatlan hittanárképzés bevezetése ellenére is népszerű. Tervezik, hogy az etika szakkal együtt szakpárban kínálják felvételre a hittanári végzettséget. A több tanszék munkáját összefogó *intézeti rendszert* tudatosan fejlesztik: Családtéológiai Intézet, Szerzetesteológiai Intézet, Neveléstudományi Intézet, Etikai Intézet.

A főiskola tudományosan elkötelezett, az oktatói kutatói teljesítmény jól mérhető (rendben lévő MTMT adatbázis), tudatos, a többi kis katolikus felsőoktatási intézményhez viszonyítva kiemelkedő (kiemelendő a Morális Tanszék tevékenysége). Az oktatói utánpótlás problémát okoz. Ennek háttérében a hallgatói létszám csökkenése, ezzel együtt a megfelelően továbbképezhető hallgatók hiánya, illetve gazdaságossági szempontok is szerepet játszanak. Az oktatók megfelelő méltányos bérezése anyagi korlátot szab. A disponált státusú paptanárok bevonása megoldás lenne, ennek viszont a paphiány szab határt.

III.3. Az ESG 2015 standardjai szerint az előző intézményakkreditációs jelentés alapján tett minőségfejlesztési intézkedések, és azok hatása

Az előző intézményakkreditációs jelentés ajánlásai alapján az SSZHF a következő minőségfejlesztési intézkedéseket tette: 1.) Az oktatók hallgatói véleményezésének lebonyolítását szociológus oktató segítségével szervezik. Egy-egy alkalommal más és más területről végeznek felmérést; így próbálták lerövidíteni a korábbi hosszúnak és nem elég produktívnak tartott kérdőíveket. A kérdőívek tartalmi vonatkozásait illetően a nappali tagozaton a HÖK-vel, az esti tagozaton a csoportok képviselőivel konzultálnak rendszeresen. 2.) Próbálták szervezett formában javítani a hallgatók informatikai képzettségének szintjén, de a fiatal hallgatók stabil informatikai jártassága miatt az érdeklődés a vártnál alacsonyabb szintű volt. 3.) Az oktatók és hallgatók bevonásával megújították az órabeosztás és bevezették a 45 perces órákat. 4.) A DPR

fejlesztése: a hallgatókkal való kapcsolattartás e-mail levelezőlista alapján történik. Ennek keretében történik bizonyos területek lekérdezése a már végzett hallgatók körében. Láthatóan figyelnek a végzett hallgatók munkaerőpiaci elhelyezkedési lehetőségeinek változására. Ennek következménye a kétszakos képzés elindítása, a Teológus szak felvételének korlátozása a szerzetesnövendékekre, orientálódási szándék a szociális szféra irányában.

III.4. Az intézmény dokumentumai, szervezete, vezetése és gazdálkodása

Az SSZHF rendelkezik az előírt hatályos intézményi dokumentumokkal. A 2016-os átvilágítás pozitív hatására az intézményi SZMSZ átdolgozás alatt áll. A szabályzatok harmonizálása a Nftv-vel folyamatban van (hallgatói és foglalkoztatási követelményrendszer).

A fenntartó ellenőrzési szerepköre, a fenntartó kánonjogi kötelezettségéből ered, de szoros értelemben vett, kiépített fenntartói ellenőrzési rendszer nincs. A fenntartó szerzetesrendek vezetői évente négyszer üléseznek, szükség esetén ezen felül is konzultálnak egymással és a rektorral. Mivel a főiskola tanárai részben a fenntartó szerzetesrendek tagjai, illetve ezen rendek növendékei is itt végzik tanulmányaikat (a világegyházból is), a főiskola és a fenntartó között az informális kapcsolat szorosabb. A fenntartó nagyfokú szabadságot adott az intézmény vezetésének, amely alapján a felmerülő problémák megoldásába csak végső esetben igényi a fenntartó bevonását. A fenntartó, a főiskola tanárai, munkatársai és hallgatói elkötelezettek az SSZHF irányában.

Az SSZHF legfőbb döntéshozó testülete a 9 fős, havonta ülésező, a főiskola stratégiai irányait meghatározó *Szenátus*, melynek tagjai: rektor, rektorhelyettes, a Fenntartói Konferencia által a szakfelelősök és a fenntartó szerzetesrendek tagjai közül kijelölt három tag, a Tanári Konferencia által delegált két tag és a HÖK által delegált két tag. A szenátusi üléseken konzultatív joggal jelen van a főtitkár is, illetve, ha szükséges, más munkatársak is.

Az intézmény vezetőjét, a *rektort* a fenntartók nevezik ki. A főiskola *főtitkára* az EMMI-vel és társintézményekkel való kapcsolattartásért felelős. A rektor munkáját segíti a nem intézményesített, de jól működő fórum a heti *vezetői értekezlet*. Tagjai: a rektor, a rektorhelyettes, a gazdasági igazgató, a főtitkár és a tanulmányi osztályvezető. Az évi három alkalommal összehívható *Tanári Konferencia* javaslattevő, tájékoztató, konzultációs fórum. A maga illetékességi körében döntésre jogosult a *Tanulmányi és Kreditátviteli Bizottság*, a *Hallgatói Jogorvoslati Bizottság* és a *Fegyelmi Bizottság*.

A főiskola vezetése döntéseinek előkészítésében a kérdés jellegétől függően folytat konzultációt a fent ismertetett vezetési felépítésnek megfelelően. *A tervezési és irányítási folyamatokra a formális és informális megbeszéléseken alapuló konszenzuális döntéshozatal a jellemző.*

A HÖK részvétele biztosított az intézmény vezetésében: elnöke és alelnöke a szenátus tagja, két tagot delegál a Tanári Konferenciára, képviselői jelen vannak az állandó bizottságokban, a szóbeli felvételen egy külön hallgatói albizottság is részt vesz.

Láthatóan a főiskola elkötelezett a *minőségbiztosítás* irányában, aminek legkézzelfoghatóbb példája a könyvtár irányítása. A tanév elején meghatározták az oktatás és oktatásszervezés főbb prioritásait. 2018. október végéig elkészül a minőségbiztosítási fejlesztési terv.

A minőségbiztosítás fontos, egyházszerző elem a fenntartó szándéka, hogy a szerzetesség évezredek oktatási tapasztalatára és hagyományára építve közvetítse annak spirituális és szellemi értékeit. Evégett nagyon erős az intézmény lelkeségi jellege. Ennek a tradíciónak lényegi eleme még a hallgatóközpontúság (együtt egyfajta szociális érzékenységgel), ahol a cél a hallgató tudását, és világról alkotott nézőpontját formálni, hogy állampolgárként megfelelő

ismeretekkel és ehhez kapcsolódó keresztény világnézettel rendelkezzenek. Éppen a keresztény nevelési tradíciók végett, a hitéleti képzést folytató katolikus intézményekre jellemző módon, a főiskola életében, a hivatalos csatornák mellett, nagyon fontos a kötetlen személyes kommunikáció, visszajelzések szerepe, *az informális*.

A főiskola gazdasági hátterét a Fenntartói Konferencia és az általa kijelölt Gazdasági Ellenőrző Bizottság felügyeli. A főiskola törvényes, részletes költségvetés és zárszámadás alapján gazdálkodik. Könyvelését és a bérszámfejtést külső cég végzi megbízás alapján.

A főiskola életében fordulatot hozott, hogy 2014-ben a csökkenő hallgatói létszám és ezzel együtt a csökkenő állami támogatás kedvezőtlen finanszírozási feltételeket teremtett. A fenntartó szerzetesrendek által biztosított források segítettek, hogy a gazdaságilag nehéz periódusban eleget tudjon tenni fizetési kötelezettségeinek. Ez vezetett oda, hogy 2016-ban külsős szereplők bevonásával átvilágították az intézményt.

Az ezt követő erőteljes racionalizálásnak köszönhetően a kiadásokat összességében 2017-re csaknem 30%-kal csökkentették a 2014-es állapothoz képest: 1.) A személyi kiadások mérséklését az oktatói létszám 20,3%-os és a nem oktatói tevékenységet végző munkatársi létszám 33,3%-os csökkentésével érték el. Hat főt egyházi munkatársként, diszpozícióval, kihelyezéssel állítottak a főiskola alkalmazásába. 2.) Jelentősen csökkentették az ingatlan fenntartásához és üzemeltetéséhez nem kapcsolódó *dologi kiadásokat* (a 2017-es összeg a 2013. évinek mindössze 38%-a), illetve a rezsit.

A bevételi oldalon a még mindig meghatározó állami támogatások mellett nagy szerepet kapott: a szerzetesrendek támogatása, a szabaddá vált helyiségek hasznosítása (alkalmi és tartós bérbeadás), pályázatok (EMMI, NKA), a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel kötött együttműködési megállapodás. A változtatások eredményeképp az SSZHF gazdasági helyzete rendeződött, már 2017-ben pozitív mérleggel zártak.

Az oktatás környezete és infrastruktúrája méltó. Az intézmény képes hatékonyan gazdálkodni az infrastruktúrájával. Az informatikai szolgáltatások a felsőoktatás adatszolgáltatási céljainak és a hallgatói, valamint a külső tájékoztatás követelményeinek is megfelelnek. Jók a hallgatói szolgáltatások: hallgatói életút figyelemmel kísérése (ennek felelőse is van), életvezetési tanácsadás, mentorprogram, tanulási tanácsadás, diplomamentés, elektronikus jegyzettár. A tanterven kívüli programok téra magas színvonalú.

IV. Minőségértékelés

ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika

Az intézmény az elmúlt periódusban megfogalmazott szervezeti és működési fejlesztésre irányuló minőségcélokon túl, a szerzetesi, az egyházi és a társadalmi szerepvállalást és értékközvetítést tartja hangsúlyosnak.

A főiskola a vezetés, irányítás, külső körülményekre figyelő intézménypolitika, személyi és infrastrukturális fejlesztés és támogató működési folyamatok rendszeres és eseti feladatainak meghatározása mentén vizsgálja célkitűzéseinek megvalósulását és tényleges működésének alakulását.

Az intézmény az akkreditációs látogatás során a 2018/2019-es tanévre megfogalmazott prioritások között említette a Pedagógiai Tanszék munkájának megerősítése, a Szerzetesi Teológiai Intézet megújítása, és a főiskola ismertségének növelése (hallgatói programok, továbbképző tanfolyamok hirdetésével).

AZ INTÉZMÉNYI MENEDZSMENT FOLYAMATAI

Vezetési folyamatok

Az intézmény vezetői döntéshozatali tevékenységében a legfőbb szervezeti döntéshozó testület működése folyamatos volt, a legfőbb oktatási és tanulmányi szervezeti és szakmai kérdésben a szenátusi döntések kimutathatók.

Képzési folyamatok, oktatás-kutatás és a közösségi hatásszervezés folyamatai

Az intézményi menedzsment kérdései az organogram által bemutatottak: a 2014. évi keltezésű szervezeti ábra alapján a rektor felel a testületi működésért, a rektorhelyettes hatásköre a teljes intézményi működtetés. Az SZMSZ-ben nem bemutatott a rektorhelyettes hatásköre és felelősségi köre, az akkreditációs látogatás során feladataként a továbbképzések szervezését jelölte meg. A működő további négy intézet, továbbképzési központ döntési jogkörei széleskörűek: döntenek a) az oktatási-kutatási tevékenysége fejlesztésének irányairól, b) a szakmai tevékenységének tanévenkénti értékeléséről, c) a költségvetési keretének felosztásáról, illetve a felhasználásról szóló beszámoló elfogadásáról, továbbá d) javaslatot tesznek az új oktatói-kutatói és nem oktatói-kutatói dolgozói álláshely létesítésére és e) kitüntetések adományozására.

A diszciplínák mentén szerveződő tanszékek, mint oktatási és kutatási egységek feladatai nem tisztázottak, az ismert szervezeti ábra szerint a vezetői oktatói státusz betöltését látják el az intézetek szervezeti egységeiként.

Hitéleti és szociális közösség-szervezési folyamat

Kiemelten hangsúlyos a szerzetesi közösség szükségleteinek való megfelelés, a vallástudomány és a hittudomány nemzetközi szintű művelése, amely rendkívül gazdag tudásátadás programokkal párosul. A szociális szakokkal, a gondozás képzéseivel az intézmény megfelelően foglalkozik, megfogalmazott a periféria, modern, globális nézőpontjainak értelmezése, amely célkitűzések az intézmény képességeinek megfelelőek.

Könyvtári szolgáltatás, mint közösségi funkció

A könyvtár felsőoktatási tudományos szakkönyvtár, amelynek nyilvános besorolása a korábbi törvényi szabályozásnak megfelelő. Működése példaértékű, jól vezetett, a könyvtári dokumentációs rendszer nyilvános, a használattal és tevékenységgel kapcsolatos minőségi alapelvek megfelelően alkalmazottak. A könyvtárvezetés minőségfelfogása és a hazai könyvtári minőségi modell alkalmazása egyértelműen egy stratégiai célokba ágyazott, a könyvtári folyamatokat megfelelően irányított szemléletet mutat.

Mivel a könyvtár az intézmény életében kiemelt közösségi szerepkörű, szolgáltatásainak összehangolása indokolt.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Az intézmény képzési portfóliója az alap- és mesterszintű képzési szinteken – az Etika-tanár mesterképzési szak kivételével – a hittudomány területéhez kapcsolódik. A főiskola különösen a szerzetesi teológiai-lelkiségi és oktatási hagyományok találkozásának és megélésének színtere, ami az intézmény oktatói-hallgatói-munkatársi közösségének mindennapjaiban, a tudományművelés, a kutatás és az oktatás összefüggéseiben, jótékony és kölcsönös meggazdagodás formájában valósul meg.

A szakok létesítését, indítását, kialakítását, jóváhagyását az SZMSZ V. rész 1. fejezet 61. § („A főiskolán folytatott képzések létesítésének, indításának és folytatásának rendje”) eljárásrendi szempontból szabályozza. A Szenátus vonatkozó határozatai is a Fenntartói Konferencia jóváhagyása után hajthatók végre.

A főiskola szabályzatai az intézmény vezetésének tájékoztatása szerint továbbra is átdolgozás, aktualizálás alatt, illetve előtt állnak. Megállapítható, hogy az intézmény szabályzatai nem egységesen követik és alkalmazzák pl. a felsőoktatás területén időközben megtörtént jogszabályi változtatásokat, a jogszabályi környezetet. A Szervezeti és működési szabályzat (SZMSZ) a 2011. évi keltezés van feltüntetve, a szöveg utolsó módosítására 2014-ben került sor. A szövegben csak a korábbi felsőoktatási törvényre, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvényre történik utalás, míg a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényt meg sem említi. Az intézmény oktatási-kutatási tevékenységét alapvetően meghatározó.

Az intézmény oktatói, szervezeti egységei számottevő, országghatárainkon túl is érdeklődésre méltó tudományos kutatást, munkát, publikációs tevékenységet végeznek. A pedagógus tudományos élet a képzési tartalmakra, formákra jótékony, innovatív hatást gyakorol. Az intézmény egyházi és családi jellege, az oktatói-munkatársi-hallgatói közösség azonos értékrendje, a keresztény szellemiség megfelelőképpen támogatja a hallgatók egyéni fejlődését, formálódását, széles alapú, klasszikus, egyúttal modern tudásbázissal vértelmezi fel őket.

Az osztatlan Teológia mesterképzési szak lelkipásztor szakiránya elsősorban a hazai és nemzetközi egyházi és tudományos vérkeringésbe kapcsolt szerzetesi papképzés célját szolgálja, amit a főiskola a Fenntartói Konferenciával teljes összhangban stratégiai prioritásnak tart.

A tanárképzés új rendszerét, az osztatlan Hittanár-nevelőtanár mesterképzési szak (egyszakos és az ELTE-vel közösen közismereti tanárszakkal párosítva) bevezetésének lehetőségét és megvalósítását az intézmény stabilizálódásaként fogja fel a főiskola közössége, szintén összhangban a Fenntartói Konferenciával. Sem rövid, sem hosszabb távon új alap- vagy mesterképzési szakot nem kívánnak indítani. Ennek ellenére és ezzel együtt a működtetett képzések folyamatos felülvizsgálatára, fejlesztésére, a jogszabályi előírásoknak és akkreditációs elvárásoknak való megfelelésre fokozott figyelmet kell fordítani az intézménynek.

Az intézménynek különös gondot kell fordítania alap- és mesterképzési szakjai felülvizsgálatára, aminek ki kell terjednie a szakok összes dokumentációjára, így a mintatantervek aktualizálására, megfelelőségének vizsgálatára és biztosítására, az akkreditációs önértékelési jelentés felülvizsgálatára, számszaki korrekciójára, a szakfelelősök, tantárgyfelelősök, oktatók megfelelőségének vizsgálatára és rendezésére. Ezen túlmenően az intézménynek tisztázni szükséges az egyes szakok teljes idejű és részidős képzési formái közötti összefüggéseket.

A főiskola képzései a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet hitéleti KKK-i értelmében jogszerűen folynak, azonban a látogatás során az intézmény is elismerte, hogy konkrét gyakorlati és minőségbiztosítási, kreditátviteli problémát jelenthet a más intézményből való átjelentkezés/átvétel egyes szakokon, hiszen az intézményekben olykor eltérő egy-egy hitéleti szak értelmezése, képzési logikája, tárgykiosztása.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A főiskola célja állampolgárként is szerteágazó ismeretekkel rendelkező hallgatóság-ki-művelése, a hallgatói portfólió fejlesztése.

Az értékelés módja, a tárgycsoportokra bontott képzési tartalmak felülvizsgálata évente, a tanrend összeállítását megelőzően történik. A tanegységek követelményei, a teljesítéshez szükséges szakirodalmak jegyzéke a félév megkezdése előtt elérhető.

Az ismeretátadás módszerei és a hallgatói jogorvoslat és panaszkezelés rendje az SZMSZ III. Könyvében rögzített, a szabályzat a honlapon elérhető. Szabályzatban rögzített módon az intézmény hallgatói kompetenciamérést nem végez. Kivételt képez a Pasztorális tanácsadás képzésen belül működő gyakorlatkísérő szeminárium, amelynek keretében a hallgató segítő munkához nélkülözhetetlen készségeiről szakmai grémium dönt félévenként.

Az intézményben 2015-ben vezette be az Unipoll modult, melynek alkalmazásával félévente kerül sor a hallgatói vélemények mérésére. A hallgatóknak a szolgáltatásokról és az intézményi szervezeti egységek munkájáról van lehetőségük értékelést adni. A szöveges értékelés alapján a rektor által tett intézkedések hatására csökkent a tanegységek, esti tagozaton a kontaktórák száma. Optimalizálták a vizsgaidőpontok elosztását, növelték a vizsgalehetőségek számát, és nagyobb hangsúlyt kapott az önálló hallgatói munka, mint elvárás.

A hallgatóközpontú oktatás legfontosabb feladatának azt azonosították, hogy a hallgató állam- és világpolgárként szerteágazó tudás birtokosa legyen, valamint, hogy a főiskolát nem csak öregdiákként, hanem akár oktatóként tudja majd reprezentálni. A minőségi oktatás egyik garanciájának a hallgatókkal való személyes kommunikációt látják.

A képzést kiegészítő tanulmányi szolgáltatások megfelelnek a felsőoktatási igazgatás által előírt adatszolgáltatási és adatmenedzsment követelményeknek.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

A hazai felsőoktatási rendszernek megfelelően a hallgatói életút szabályozásának és támogatásának legfontosabb kereteit az Nftv. és annak végrehajtási rendeletei szabályozzák. Ennek intézményre adaptált eljárásait az SZMSZ III. Könyv Hallgatói Követelményrendszer című dokumentum rögzíti.

A szabályzatok megfelelően tartalmazzák a felvételre, tanulmányi kötelezettségek teljesítésére vonatkozó rendelkezéseket. Az intézményben folytatott hitéleti képzésekre jelentkezőket érintő specifikum az a felvételi beszélgetés, melynek során felmérésre kerül az egyházi kapcsolódás, elkötelezettség, tájékozódás. A jól kialakított felvételi követelményrendszer hatására az elmúlt években hirdetett Propedeutika proszeminárium tárgy, mely a képzést kezdő hallgatók hittani ismereteinek közös szintre hozását célozta, kivezetésre került.

A főiskola felvételi előkészítő táborot hirdet, melynek részletei a www.sapientia.hu oldalon olvashatók.

A kari honlapon megtalálhatók a Tanulmányi Osztály által közzétett hirdetmények, a különböző eljárásrendek, formanyomtatványok, ugyanúgy ahogy a választott képzések tartalma, követelményei és a felvétel szabályai is elérhetőek. A hallgatóknak tanévkezdéskor könyv formában is megkapják a tanrendet összegző tájékoztatókat.

A hallgatók előrehaladására a Neptun rendszer nyújt rálátást. A Tanulmányi Osztály féléves ellenőrzést követően felveszi a kapcsolatot az előrehaladásban gátolt hallgatókkal és személyes tanácsadás keretén belül nyújt segítséget a tanulmányi ütemterv kidolgozásában.

Ezek alapján az intézmény többnyire informális módon reagál a problémafeltárást és -megoldást igénylő eseményekre.

Az intézményi mentorprogramban évfolyamonként két oktató vesz részt. Önkéntes hallgatói jelentkezés alapján életvezetési és tanulási tanácsadás is elérhető. Utóbbi többségében a nyelvvizsgára és a szakdolgozatra való felkészülést célozza.

A vázolt mentorprogram kiváló alap annak fejlesztéséhez. Javasolt a kutatóközpontú tanulás felé való elmozdulás azzal a céllal, hogy a hallgató megtanuljon elmélyedni a szakmájában és fel tudjon készülni az abban várható stresszhelyzetekre.

A hallgatói előrehaladás támogatásának egyik eszköze - az éves szakdolgozati és záróvizsga kiértékelések eredményeként bevezetésre került – szakdolgozat-készítés készségeit oktató szeminárium és szövegszerkesztési tanfolyam.

A főiskolán az idegennyelv-oktatás és az idegennyelvű tárgyfelvétel nem biztosított. A külföldről, hallgatói mobilitási programmal érkező fiatalok angol nyelvű szakirodalmat és idegennyelven való vizsgálathetőség kedvezményét vehetik igénybe, magyar nyelvű felkészítő kurzus nem elérhető.

A főiskolán a hallgatói előrehaladás kapcsán hozott döntések bizottsági szintűek. Az eredmények értékelésére, visszacsatolásra, az alkalmazásvizsgálatokra nincs kidolgozott eljárásrend.

ESG 1.5 Oktatók

Az intézményi alkalmazás követelményeit a főiskola honlapján is elérhető SZMSZ II. Könyveként ismert Foglalkoztatási követelményrendszer rögzíti.

Az intézmény oktatási-kutatási tevékenységét alapvetően meghatározó Foglalkoztatási Követelményrendszer számos ponton nem reagált a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény és annak elfogadott módosításaira (pl. adjunktus kinevezésének feltételei).

A vezető és vezető oktatói munkakörök betöltésére vonatkozó pályázatok kiírásáról a Fenntartói Konferencia, vagy annak megbízásából a rektor dönt. Előkészítésében az adott szervezeti egység vezetőjének javaslatára az illetékes intézeti tanács, illetve a tanszéki értekezlet, továbbá a Szenátus véleményének ismeretében születik döntés.

Az intézmény szerzetesi főiskola, ezért előnyben részesíti a szerzetesi oktatók foglalkoztatását. A tanárképzési modul bevezetésének hatására világi oktatók alkalmazása is gyakorlat.

A 2016-ban lefolytatott szervezetfejlesztési átvilágítás rámutatott az oktatók és hallgatók számának aránytalanságára. A vizsgálat eredményeként, az összevont tanegységek és a főállású oktatók óraterhelésének növelése következtében csökkent a megbízott oktatók száma.

Az oktatói munka hallgatói véleményezése elektronikus, anonim lekérdezések formájában kerül az intézményi nyilvántartásba.

Az oktatói vélemények gyűjtése szintén elektronikus formában történik, a véleménycsere fórumai a tanszékvezetői és témavezetői értekezletek. A rektor a vezetőség vagy az érintett terület képviselőinek bevonásával kiértékeli az eredményeket és szükség esetén, szenátusi jóváhagyást követően, az eredmények hasznosítására stratégiát dolgoz ki.

Az oktatói utánpótlással kapcsolatban a fenntartó problémaként definiálta a vezető tanszéki oktatók és tárgyfelelősségre alkalmas minősített oktatók pótlását.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Hallgatói képviselő szervezet, helyzete

Az SSZHF szervezeteinek részletes működési szabályait az SZMSZ tartalmazza. A Szenátus működését és feladat- és hatáskörét az Nftv. rendelkezéseinek megfelelően szabályozzák. Kiemelendő, hogy a főiskola, a többi egyházi fenntartású intézménytől eltérően, biztosítja a törvényi előírásoknak megfelelő hallgatói képviselőt a Szenátusban. Az intézményvezetés részéről elköteleződés látszik a hallgatói vélemények meghallgatására, becsatornázására a főiskola mindennapjai során; e szemlélet megőrzését kívánjuk a mindenkori intézményvezetésnek.

A hallgatói rendezvények szervezése során az intézményvezetés és a HÖK közötti feladatmegosztás megfelelő és ésszerű alapokon nyugszik, a vonatkozó szabályoknak megfelel. A hallgatói önkormányzat gazdasági autonómiája biztosított. A hallgatói önkormányzat számára jelenleg a weboldalon egy Facebook oldalra továbbító link található, ahol az utolsó bejegyzés 2017 tavaszáról származik. A hivatalos felület létrehozásával a nyilvánosság számára is elérhetővé válna az amúgy példaértékű érdekképviseleti tevékenység megismerése.

Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

A rendelkezésre álló infrastruktúra, a humán kapacitások és a finanszírozási rendszer megfelelő alapot biztosítanak a tanulási és tanítási tevékenységekhez. A tanulmányok sikeres elvégzéséhez rendelkezésre állnak a tanulástámogatási és egyéb szolgáltatások, azok mennyisége, minősége és elérhetősége megfelelő. Kiemelendő az előző intézménylátogatás óta létrehozott Képzésmentő Ösztöndíj, melyet a lemorzsolódás csökkentésére hoztak létre a már csak maximum 5 tanegységgel rendelkező hallgatók számára.

Az SSZHF könyvtára országos szinten egyedülálló nyilvános teológiai szakkönyvtár. A könyvtár humán erőforrás hiány okokból azonban csak délután öt óráig tart nyitva: a hallgatók így tanítási időben nem mindig tudják igénybe venni a szolgáltatást, azonban kifejezett igényük lenne erre. A könyvtár hosszabb nyitva tartása indokolt lehet továbbá azért is, mert az állományból kölcsönözni nem lehet, így csak helyben-olvasásra van lehetőség.

A hallgatói ösztöndíjrendszer a szabályozás szintjén megfelel a törvényi előírásoknak. Infrastrukturális szempontból az intézmény megfelelő szinten van: sportolási lehetőség a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel történő együttműködés keretében előbbi intézmény sportcsarnokában, a HÖK közreműködésével, biztosítanak. Emellett kialakítás alatt van az épületben egy nagyobb hallgatói közösségi tér is. Ezen épüleategység funkcióját teljes mértékben a hallgatók határozzák majd meg.

Az intézményben a távoktatás a jelenlegi hallgatói létszám arányában nem indokolt, azonban a levelező és rövid ciklusú képzésben résztvevő hallgatók miatt a *blended learning* technikák használatát mindenképpen javasoljuk. Jó gyakorlatként emelhető ki, az elektronikus jegyzetadatbázis, melyet a könyvtár üzemeltet és minden félév elején frissítésre kerül.

A főiskolán fontosnak tartják a mentor-rendszerek működtetését. Évfolyamként mentortanári rendszer működik: két oktató figyel egy évfolyam előrehaladására és segíti a munkájukat. Az intézmény nyomon követi a nyelvvizsga és szakdolgozati követelmények teljesítését, életvezetési és tanulási tanácsadás lehetőségeket biztosít. Az intézményvezetésnek azonban tudatosan fel kell készülnie arra, hogy ha az intézmény méretei növekedésnek indulnának, hogyan tudná ezen gyakorlatokat a nagyobb létszámra is kiterjeszteni és biztosítani.

Az intézmény ERASMUS+ kapcsolatokkal rendelkezik bécsi, leuveni, valamint prágai intézményekkel. További célhelyek és kapcsolatok kialakítása indokolt lehet akár az egyházi jellegű kapcsolatokat felhasználva. Kiemelendő továbbá a nagyszombati, valamint kolozsvári

római katolikus hittudományi intézményekkel fenntartott kapcsolat, mely a kárpát-medencei magyarsággal tart fenn szoros együttműködését.

ESG 1.7 Információkezelés

A főiskola megfelelő körű adatgyűjtést végez, az információs rendszert számos platformon jól működtetni. Az adatgyűjtés központi.

Az adatgyűjtési- és elemzési tevékenység fókuszában a hallgatói szolgáltatásokkal való elégedettség és a diplomás pályakövetés áll. Kiemelkedő, hogy a MAB 2014/2/VII/7. számú határozatában foglalt előírás alapján a képzést érintő módosítás bevezetése előtt a hallgatók és az oktatók számára is elérhető kérdőív készült, melynek kitöltöttsége a megkérdezettek mindkét körében közel 60%-ot elérő. Az elemzés elérhető a főiskola honlapján. Sajnálatos, hogy a honlapon, az 'aktuális kérdőívek' menüpont alatt található legfrissebb adat a 2015. évből való.

A kérdőívek összeállítása és kiértékelése bizottsági szintű, a folyamatot a Minőségbiztosítási Bizottság látja el. Az adott tanévre vonatkozó Minőségbiztosítási programban meghatározásra kerülnek az adatgyűjtés területei.

Az intézmény működését szabályzó legfontosabb dokumentumok elérhetősége kielégítően biztosított, azok változásai azonban a nyilvános felületen nem nyomon követhetők.

Az intézményi önértékelésben foglaltak szerint a „nyilvánosságra nem hozott adatok és elemzések az adott szakterület munkatársainak tárhelyén találhatóak. Hozzáférést vagy betekintést csak a személyesen érintettek vagy az adott adatokkal dolgozók, továbbá a vezetőség tagjai kaphatnak.” A főiskola belső információs rendszert működtet. Az elektronikus hírlevél mellett az intranet az általános intézményi tájékoztatások és közérdekű adatok csatornája.

A hallgatókkal való kommunikáció kiterjedt. Az információáramlás elektronikus úton, papír alapú tájékoztatások, hirdetések használatával és személyesen is biztosított.

Az intézményre vonatkozó általános és a képzési tudnivalókról a főiskola honlapján és a tanév elején kiadott tanulmányi tájékoztatóban, valamint a Neptunon keresztül tájékoztatja a hallgatókat, mindamelllett, hogy a hallgatói igényeket figyelembe véve a Tanulmányi Osztály előnyben részesíti a személyes kommunikációt.

ESG 1.8 Nyilvános információk

A nyilvános információk kezelését különböző szervezeti egységek látják el a közölni kívánt tartalmak alapján megosztott felelőségek szerint.

Az intézmény a működésével kapcsolatos információkat a weboldalán teszi közzé, ezen kívül a hallgatók és oktatók számára a Neptun rendszerben érhető el további zártkörű információk. A honlap tartalmi gondozása folyamatos. A felhasználók számára releváns információk és elérési utak mérése informális visszajelzések alapján történik.

Az intézmény működését szolgáló dokumentumok elérhetőek, a változásokról az érintettek körével formájában értesülnek.

A működési mutatók a honlap „Minőségbiztosítás” menüpontja alatt tekinthetők meg. A legutóbbi kimutatás a 2017/2018. tanévről szolgáltat adatot. Eredményességi mutatókra a főiskola sajátos képzései miatt nem végez kutatást. A végzetek elhelyezkedésével kapcsolatos kutatás eredménye nem került feldolgozásra.

ESG 1.10 Külső értékelés

Az intézmény 2016. május és szeptember között az IFUA Horvath & Partners szervezetfejlesztő céget kérte fel szervezeti átvilágításra.

A Teológia osztatlan mesterképzési szak a Bencés Rend fenntartásában lévő Pápai Szent Anzelm Egyetemhez affiliált, ami szintén rendszeres külső értékelési felületet jelent. Ezen felül más rendszeres külső minőségbiztosítási eljárások nincsenek a szervezeti rendszerbe építve.

V. Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Az SSZHF fejlesztési tervében meghatározottak szerint a kutatás folyamatok helyszíne a tanszék. A félévente tartott tanszéki értekezletek adják színterét a tervezésnek és ellenőrzésnek is. A tanszék és intézetek közös kutatási programokat fogalmazznak meg, melyek fő témái általában teológiai előadások, tanulmányok.

A főiskola által nyilvántartott adatokból egyértelműen látszik, hogy az elmúlt öt évben a kutatási tevékenységben a Gyakorlati Teológia Tanszék 60, a Dogmatika Tanszék 59, a Morálteológia Tanszék 43, a Szerzetesteológiai Intézet 40, valamint a Filozófia Tanszék 30 darab éves átlagszámú kiadvánnyal a legeredményesebb. Az összesített eredmények között szerepelnek a kiadott magyar és idegen nyelvű szakkönyvek, szaccikkek, konferencián tartott előadások és egyéb írások és előadások is.

Az intézmény teológiai centrumként való működési céljának megfogalmazásához hűen a teológiai diszciplínákban és annak társtudományaiban, a hittan- és etikaoktatás, valamint a család- és gyermekvédelem területeiben jelölték meg kutatási irányait. Azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy a megjelent publikációk a gyakorlati képzési területek tananyagába illeszkedjenek.

A kutatási tevékenységet pályázati forrásból támogatják, az elmúlt években közösségépítő és kulturális programok megvalósítására fordították az ez irányú bevételeiket.

Az egyes rendek rendtörténeti és lelkeségi továbbképzési bázisát a főiskolához tartozó három szakkollégium adja. A Bencés, a Ferences és a Piarista Szakkollégiumok 7-10 fő aktív hallgatónak nyújtanak sajátos szerzetesteológiai elmélyedési lehetőséget.

A tanszéki kiadványok pályázatból való finanszírozásával, valamint eseti jutalommal honorálja a konferenciák és egyéb szakmai fórumokban való oktatói részvételt. A főiskola az intézményi Foglalkoztatási Követelményrendszerben meghatározottak szerint, tanárai és docensei számára hét évente legfeljebb egy év időtartamra alkotói szabadságot engedélyezhet.

Annak ellenére, hogy országos és nemzetközi kapcsolatainak száma kielégítő, a nemzetközi mobilitás fokozása továbbra is célként jelentkezik az intézménynél. A tudományos és kutatói tevékenység ösztönző eszköze az Erasmus program nyújtotta szakmai együttműködés, kutatás és oktatás lehetősége, a program kihasználtsága azonban alulmarad.

VI. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése

VI/1. TEOLÓGIA OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Teológia osztatlan mesterképzési szak	2019/6/V/1/3/2. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A Teológia osztatlan mesterképzési szak esetében az intézmény elsősorban a lelkész/lelképásztor szakirányon (12 félév, 360 kredit), a szerzetesi papképzés érdekében folytat képzést. Lehetőség van arra is, hogy az „okleveles teológus” szakképzetséget (10 félév, 300 kredit) is megszerezzék azok, akik a képzés során végül nem a papi hivatás mellett döntenek.

A KKK-k legutóbbi megújítása után a katolikus egyház, illetve a fenntartó az intézménylátogatás idejéig nem nyilatkozott hivatalosan arról, hogy a 2006-ban jóváhagyott korábbi KKK-hoz képest kíván-e változtatni az előírásokon. Az Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke maximális együttműködési szándékát fejezte ki ebben a vonatkozásban; a kérdés a látogatás óta már rendeződött.

A képzési terv az önértékelési anyagban közölt adatok szerint tudományos, diszciplináris szempontból megfelelő.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Kormányrendelet 54. § (1) bekezdésében foglaltaknak az intézmény honlapján megtalálható mintatanterv féléves kreditösszesítései majdnem teljesen megfelelnek. *A „félév/30 (±3)” kredittől eltérő félévet/féléveket korrigálni szükséges.*

Amennyiben a szakdolgozat kreditértékét, amit hitéleti szak esetén az egyházi jogi személy által kiadott KKK szokott meghatározni, az intézmény szakdolgozati szemináriumokhoz rendeli – az Nftv. 108. § 47. pontjának *(végbizonyítvány)* hatályos szövegére tekintettel –, javasolható, hogy a *szakdolgozat ne jelenjen meg a mintatantervben „0 kredites tantárgyként”*.

A Teológia osztatlan mesterképzési szak önértékelési anyagában az „1.1. A képzés aktuális tanterve” és az „1.2. A képzés személyi feltételei” táblázatos kimutatások között a teljes anyag egzaktt értékelését lehetetlenné tevő ellentmondások tapasztalhatók. Az 1.1. kimutatásban a tantárgyakat és a tantárgyfelelősöket kell megnevezni a tantárgyak további mintatantervi adataival, az 1.2. összegzés az oktatói kör bemutatását kéri úgy, hogy a szak tantárgyai mellett az oktatót/oktatókat kell megnevezni, amennyiben az adott tantárgyat/tantárgyakat több oktató oktatja, akkor első helyen kell szerepeltetni a tantárgyfelelőst. Ebből az áttekintésből derül ki a tantárgyfelelősök, oktatók kredit- és heti óraterhelése. A szakos önértékelési anyag e két kimutatása a tantárgyfelelősök és oktatók vonatkozásában ellentmondásokat tartalmaz, feltehetően az 1.2. kimutatásból – amennyiben az egyes tárgyak oktatásában több oktató is részt vesz – részben lemaradtak a valódi tantárgyfelelősök. A benyújtott anyag alapján egyes tanegységek esetében nem lehet egyértelműen megállapítani azt, hogy valójában ki a tantárgyfelelős.

A képzés specialitása, hogy a 12 féléves képzés első két szemesztere a szerzetesi hivatásra való felkészítés részeként „noviciátus”, amit a növendékek saját szerzetesközösségeikben töltenek. Az alapozó ismeretek tantárgyai esetében a noviciátushoz tartozó tárgyaknak az önértékelési anyag szerint a fenntartó három rend lelkiségét és hagyományait megjelenítendő és kiemelendő három tantárgyfelelőse van, ami a tantárgyfelelősség és a kreditterhelés vonatkozásában tartalmi és számszaki problémákat okoz. Javasolható, hogy e tantárgyaknak az akkreditációs elvárásoknak megfelelően egy-egy tantárgyfelelőse legyen, a tantárgyleírás, tematika jelenítse meg a rendi hagyományokat és a szerzetesrendeket képviselő további oktatókat, akik e tárgyak oktatásában részt vesznek, oktatóként vonják be, tüntessék fel az önértékelési anyagban.

A mintatanterv és a képzés személyi feltételeinek bemutatása számszaki szempontból hibás. Az önértékelési anyag 1.1. kimutatásában – a hitéleti szakok önértékelési útmutatója szerint [„**tanóraszám (heti, ill. féléves)**”, pl. 2/30 ea] – első helyen kell megadni a teljes idejű képzés (nappali munkarend) heti óraszámát, ezután következik a félévi teljes óraszám jelölése, amit a felsőoktatási gyakorlat szerint – függetlenül az adott tanév/szemeszter naptári összefüggésekből következő tényleges tanítási heteinek számától – 15 hétre kivetítve kell megadni.

A szakfelelős, a tantárgyfelelősök és az oktatók önértékelési anyagban közölt kreditterhelése számszaki szempontok szerint nem megfelelő, ami félreértésből fakadt. A MAB 2016/7/VI/6 sz. határozat szerint a szakfelelős „a szak tartalmáért, a teljes képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató”, ami nem azt jelenti, hogy a saját tantárgyfelelősségén túl a képzés összes tárgyéért is tantárgyfelelősként felel.

Az önértékelési anyag nem, a honlapon található mintatanterv viszont tájékoztatást ad arról, hogy az intézmény – feltehetően a képzés speciális oktatásszervezési sajátosságai miatt – a szak egyes tanegységeit kétévenként hirdeti meg.

Személyi feltételek

A Teológia osztatlan mesterképzési szak szakfelelőse Dr. Várnai Sándor Jakab, egyetemi tanár. A MAB 2016/7/VI/6 sz. határozattól eltérően az önértékelési anyag nem nevezi meg a lelkész/lelkipásztor szakirány felelősét, ami „a szakon belül önálló szakképzettséget eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés” esetén akkreditációs elvárás.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

Az intézmény és a szak oktatóinak szakmai-tudományos életrajza, valamint közleményjegyzéke (MTMT-link formájában) elérhető a honlapon. Ezek a dokumentációk a nyilvánosság előtt is bizonyítják, hogy az oktatók túlnyomó többsége rendszeres publikációs tevékenységet folytat, több oktató publikációs tevékenysége kiemelkedő, és szakmai-tudományos tevékenységük összhangban van oktatói tevékenységükkel és tantárgyfelelősségükkel.

A képzés infrastrukturális körülményei

A képzés infrastrukturális feltételei megfelelők, ideálisak. A főiskola korszerűen felújított épületben működik. Az oktatási és az azt kiszolgáló adminisztrációs helyiségek jól karbantartottak, a hagyományos órákon alapuló képzésre alkalmasak. Az informatika rendszer és a géppark 2017/2018-as tanév végére modernizáción esett át: beépített és hordozható berendezések állnak az oktatók rendelkezésére. Az intézmény könyvtára mennyiségi és minőségi szempontból kielégíti a szak oktatóinak és hallgatóinak elvárásait. A hallgatók munkáját az elektronikus jegyzetadatbázis és szakdolgozati adatbázis egyaránt segíti.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

A hallgatói létszám az elmúlt öt évben átlagosan kilenc volt. A tervezett felvételi keret-
hez képest ez a szám lényegesen alulmarad. A szak jellegéből adódóan a kapacitás kényelmesen

megfelel a felvett hallgatói létszámnak azzal együtt is, hogy a személyes, egyéneként foglalkozás kiemelkedő fontosságú a szerzetesi hivatásra készülők esetében.

A KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A színvonal emelésére a képzések folyamatos felülvizsgálatával törekednek. Ezt a célt szolgálják a tematikus értekezletek. Az egyes tantárgyak fejlesztéséért és az egymásra épülés vizsgálatáért az illetékes tanszék, illetve tanszékvezető felelős. A programok minőségének javítását a hallgatói visszajelzések segítik. A gyakorlati képzés jól szervezett. A katechetikai gyakorlat során a katekézis feladatait, szintjeit és színtereit, valamint az egyházi elvárásokat is megismerik a hallgatók. A kórházi lelkigondozás gyakorlat során a hallgatók húsz órát töltenek egészségügyi intézményben, ahol a támogató jelenlét és a szakmai reflexió kapcsolódik össze.

A szak a római Pápai Szent Anzelm Egyetem Teológiai Fakultásához affiliálódott, ami lehetővé teszi, hogy a kiváló hallgatók teológiai bakkalaureátusi fokozatot szerezzenek. Az affiliáció, ellenőrző jogköréből kifolyólag, az oktatás megfelelő színvonalát is garantálja.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

Minősbiztosítás és minőségfejlesztés

A szakon a főiskola általános minősbiztosítási rendszere működik. A szakfelelős a rektor, aki a tárgyfelelősökkel együtt gondoskodik a folyamatos minőségfejlesztésről.

Felhasználói szempontok, kapcsolati formák

A szerzetesi papképzés jellegéből adódóan a növendékek előjárói kérelem alapján végzik az intézményben főiskolai tanulmányaikat.

C-SWOT értékelése

Az önértékelésben szereplő analízisben feltárt erősségeket, gyengeségeket, veszélyek és egyéb külső tényezőket reálisan látja az intézmény. Annak ellenére, hogy az oktatói kar sokszínűségét (világi, görög, szerzetesi oktatók) pozitívként éli meg a főiskola, valamint figyelembe véve azt, hogy az oktatói életpályamodell nem olyan formában létezik, mint a köznevelési szférában, valóban korlátozott az oktatók szakmai kifutása, így az oktatói utánpótlásra is nehezebb tudatosabb koncepció mentén reagálni.

TOVÁBBI MEGÁLLAPÍTÁSOK

Az intézmény oktatói, szervezeti egységei számottevő, országghatárainkon túl is érdekfűzőre méltó tudományos kutatást, munkát, publikációs tevékenységet végeznek. A pezsgő tudományos élet a képzési tartalmakra, formákra jótékony, innovatív hatást gyakorol.

A szerzetesrendek lelkeségi hagyományából fakadó képzési-tudományos-intézményi egyedi sajátosság megőrzését, felsőoktatási palettán és a világ előtti megjelenítését a továbbiakban is tudatosan vállalja fel és fejlessze a főiskola.

VI/2. KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉSI SZAK

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak	2019/6/V/1/3/3. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A főiskola Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szakának mindkét specializációján, katekéta és a lelkipásztori munkatárs, egyaránt folyik képzés. A képzési terv az önértékelési anyagban közölt adatok szerint tudományos, diszciplináris szempontból megfelelő.

A KKK-k legutóbbi megújítása után a katolikus egyház, illetve a fenntartó az intézménylátogatás idejéig nem nyilatkozott hivatalosan arról, hogy a 2006-ban jóváhagyott korábbi KKK-hoz képest kíván-e változtatni az előírásokon. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke maximális együttműködési szándékát fejezte ki ebben a vonatkozásban; a kérdés a látogatás óta már rendeződött.

A Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak (6 félév, 180 kredit) képzési tervének egyik szembetűnő jellemvonása az erőteljes elméleti alapozás és az elméletorientáltság, hiszen – specializációtól függően – 40 vagy 43 kollokvium, 3 szigorlat, 22 gyakorlati jegy, 2 vagy 5 aláírás teljesítése szükséges az alapképzési szak tanulmányi programjának teljesítéséhez. A képzés átgondolása során megfontolandó a képzési szintnek megfelelő gyakorlatorientáltság erősítése. Az intézmény klasszikusan értelmezi a két specializáció tartalmát: a katekéták a hittanoktatásra, a lelkipásztori munkatársak pedig a lelkipásztor plébániai szolgálatának segítésére kapnak felkészítést.

Mindkét specializáció – a differenciált szakmai ismeretek körében – a teljes idejű (napali) képzésben 21-21 kredit értékű tantárgyat kínál fel úgy, hogy a szabadon választható tárgyak is a differenciált szakmai ismeretek/specializációk részét képezik. Ezt a mintatanterv-technikai megoldást érdemes lenne a jövőben átgondolni és megváltoztatni, a szakirányok által felkínált szakmaspecifikus ismeretek tantárgycsomagját erősíteni és a mintatantervben a szabadon választható tanegységek kreditkeretét egységesen kezelni, megjeleníteni. Ezen túlmenően a katekéta specializáción a szabadon választható tárgyak 9, a lelkipásztori munkatárs specializáción 8 kredit értékben jelennek meg.

Az Nftv. 49. § (2) értelmében „az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékáig” biztosítani kell szabadon választható tárgyak felvételét. A 180 kredites képzés esetében tehát legalább 9 kreditet kell szabadon választható tanegység felvételére biztosítani, a 8 kredit nem felel meg a törvényi szabályozásnak.

A részidős („esti tagozat”) képzési forma önértékelési anyagban közölt mintatanterve szerint a két specializáció 25-25 kredit értékű tantárgyat tartalmaz, ebből a katekéta specializáción 13, a lelkipásztori munkatárs specializáción 12 a szabadon választható kreditmennyiség.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Kormányrendelet 54. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a 27-nél kevesebb vagy a 33-nál több féléves kreditterhelés nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. Az intézmény honlapján megtalálható teljes idejű és részidős szakos mintatantervek ajánlott féléves kreditkiosztásai nem minden esetben felelnek meg a „félév/30 (± 3) kredit” szabálynak. A mintatanterveket e szempontból is szükséges korrigálni.

Amennyiben a szakdolgozat kreditértékét, amit hitéleti szak esetén az egyházi jogi személy által kiadott KKK szokott konkrétan meghatározni, az intézmény szakdolgozati szemináriumokhoz rendeli – az Nftv. 108. § 47 pontjára (végbizonyítvány) tekintettel –, javasolható, hogy a szakdolgozat ne jelenjen meg a mintatantervben további „0 kredites tantárgyként”.

A szak önértékelésében az „1.1. A képzés aktuális tanterve” és az „1.2. A képzés személyi feltételei” táblázatos kimutatások között a teljes anyag egzakt értékelését lehetetlenné tevő ellentmondások tapasztalhatók. Az 1.1. kimutatásban a tantárgyakat és a tantárgyfelelősöket kell megnevezni a tantárgyak további mintatantervi adataival, az 1.2. összegzés az oktatói kör bemutatását kéri úgy, hogy a szak tantárgyai mellett az oktatót/oktatókat kell megnevezni, amennyiben az adott tantárgyat/tantárgyakat több oktató oktatja, akkor első helyen kell szerepeltetni a tantárgyfelelőst. Ebből az áttekintésből derül ki a tantárgyfelelősök, oktatók kredit- és heti óraterhelése. A szakos önértékelési anyag e két kimutatása a tantárgyfelelősök és oktatók vonatkozásában ellentmondásokat tartalmaz, feltehetően az 1.2. kimutatásból – amennyiben az egyes tárgyak oktatásában több oktató is részt vesz – részben lemaradtak a valódi tantárgyfelelősök. A benyújtott anyag alapján egyes tanegységnél a tárgyfelelős személye nem egyértelmű.

A mintatanterv és a képzés személyi feltételeinek bemutatása számszaki szempontból hibás. Az önértékelési anyag 1.1. kimutatásában – a hitéleti szakok önértékelési útmutatója szerint [„tanóraszám (heti, ill. féléves)”, pl. 2/30 ea] – első helyen kell megadni a teljes idejű képzés (nappali munkarend) heti óraszámát, ezután következik a félévi teljes óraszám jelölése, amit a felsőoktatási gyakorlat szerint – függetlenül az adott tanév/szemeszter naptári összefüggésekből következő tényleges tanítási heteinek számától – 15 hétre kivetítve szokás/kell megadni. Ebből következően a nappali munkarend kimutatása szerint – néhány példát kiemelve – az 1/9, 2/4, 2/17, 2/18, 3/10, 3/14, 3/17, 3/18 stb. jelölések értelmezhetetlenek.

A részidős („esti tagozat”) képzési forma vonatkozó táblázatában – néhány példát kiemelve – a 8/34, 8/70, 8/74, 10/34 stb. jelölések mellékelt megoldókulcs hiányában megfejthetetlenek. Az Nftv. 17. § (3) értelmében a részidős képzés időtartamát a teljes idejű képzés tanóráihoz képest kell megállapítani. A részidős képzési formákon nincs heti óraszám, ill. a heti óraterhelést akként szokás kiszámolni, hogy a konzultációs óraszámot elosztják a szorgalmi időszak heteinek számával ($10 \div 15 \approx 0,67$). Az „esti tagozat” mintatantervében feltételezhetően első helyen áll a féléves összórászám, a második szám magyarázat hiányában értékelhetetlen. A részidős képzés esetében sem 14, sem 15 tanítási hétre (szorgalmi időszak) kivetítve nem jön ki egyértelműen a törvény által előírt, a teljes idejű képzéshez viszonyított „legalább harminc” százalék időtartam.

A szak teljes idejű képzésének (nappali munkarend) és részidős képzésének (esti munkarend) mintatanterve eltéréseket tartalmaz. Az önértékelési anyag szerint a részidős képzésen kevesebb tárgy van, a teljes idejű képzéshez képest a részidős képzésben hiányzik pl. 1) az alapozó ismeretek közül a Retorika és a Latin nyelv, 2) a szakmai törzsanyagból az Ó- és Újszövetségi exegézis, valamint 3) a szabadon választható tanegységek számát és kreditértékét a specializációktól függően, a teljes idejű képzés 8 vagy 9 kreditjéhez képest 12 vagy 13 kreditre emeli a részidős mintatanterv. A tárgyak féléves kiosztása vagy a kreditmennyiség is eltéréseket mutat a két munkarend mintatantervei szerint. A részidős képzésen alapvetően a kreditértékek megemelésével éri el az intézmény, hogy eleget tegyen a 87/2015. (IV. 9.) Kormányrendelet 54. § (5) rendelkezésének.

Az eltérő mintatantervek pl. munkarendváltás esetén eleve intézményen belüli szakmai és minőségbiztosítási problémát generálnak, hiszen a munkarendváltás irányától függően a kreditkiosztási különbségek mellett egyrésztől többlettárgyak, másrésztől hiányzó tárgyak keletkeznek ugyanazon a képzésen. Az intézmény és a hallgatók számára is világosabb, ha a teljes idejű és a részidős képzés között gyakorlatilag csak az óraszámok (a teljes idejű képzésen a heti órarendben és a részidős képzésen a konzultációs rendben) százalékos arányszáma a különbség. Az önértékelési anyag nem, a honlapon található mintatantervek viszont tájékoztatást adnak arról, hogy az intézmény – feltehetően a képzésen résztvevők alacsony létszáma miatt – a szak egyes tanegységeit kétévénként hirdeti meg, ami egyéni előrehaladástól függően és a mintatantervek közötti különbség miatt a teljes idejű és a részidős képzések közötti munkarendváltás esetén további nehézségeket okozhat.

A szakfelelős, a specializációfelelősök, a tantárgyfelelősök és az oktatók önértékelési anyagban közölt kreditterhelése számszaki szempontok szerint nem megfelelő – ezért érdemben nem értékelhető –, ami félreértésből fakadt, ahogyan erről az LB a látogatás során tájékoztatást kapott. A MAB 2016/7/VI/5 sz. határozat szerint a szakfelelős „a szak tartalmáért, a teljes képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató”, ami nem azt jelenti, hogy a saját tantárgyfelelősségén túl a képzés összes tárgyaért is tantárgyfelelősként felel. A hivatkozott MAB bírálati szempontok szerint az alapképzési szak tantárgyfelelőseinek kijelölését és kreditterhelését frissíteni szükséges.

Személyi feltételek

A szak szakfelelőse Dr. Deák Viktória Hedvig egyetemi tanár. A MAB 2016/7/VI/5 sz. határozat szerint a szakfelelősnek tantárgyfelelősként legalább 8 kredit értékű ismeretanyagért is felelnie kell a szakon. A szak önértékelési anyagának számszaki hibái nem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy a szakfelelős a szakon eleget tesz-e ennek a kritériumnak.

Az önértékelésben a katekéta specializáció felelőse Dr. Pákozdi István főiskolai tanár, a lelkipásztori munkatárs specializációé pedig Dr. Tomka Ferenc professor emeritus. Az intézmény vezetése tájékoztatta az LB-t, hogy 2018 szeptemberében a Szenátus Dr. Szatmári Györgyi főiskolai tanárt a katekéta, Dr. Fehérváry Jákó OSB főiskolai docenst a lelkipásztori munkatárs specializáció felelőseinek választotta. A MAB értékelési szempontrendszer szerint a 30 kreditet elérő specializáció esetén szükséges specializációfelelős megnevezése, a szakon a teljes idejű mintatanterv szerint (a szabadon választható tanegységekkel együtt) 21, a részidős képzése mintatanterve szerint 25 kredit értékű tantárgy alkotja a specializáció tantárgycsoportját.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A képzés a Hittanár-nevelőtanár osztatlan képzés bevezetése óta szakterületi alapszaknak is minősül, ezért tudományos háttere egyrészt a teológus szak hátterével azonos, másrészt a hitoktatás és lelkipásztori részterületek elvárásait tartja szem előtt.

Az intézmény és a szak oktatóinak szakmai-tudományos életrajza, valamint közleményjegyzéke (MTMT-link formájában) elérhető a honlapon. Ezek a dokumentációk a nyilvánosság előtt is bizonyítják, hogy az oktatók túlnyomó többsége rendszeres publikációs tevékenységet folytat, több oktató publikációs tevékenysége kiemelkedő, és szakmai-tudományos tevékenységük összhangban van oktatói tevékenységükkel és tantárgyfelelősségükkel.

A képzés infrastrukturális körülményei

A képzés infrastrukturális feltételei megfelelők, ideálisak. A főiskola korszerűen felújított épületben működik. Az oktatási és az azt kiszolgáló adminisztrációs helyiségek jól karbantartottak, a hagyományos órákon alapuló képzésre alkalmasak. Az informatika rendszer és a

géppark 2017/2018-as tanév végére modernizáción esett át: beépített és hordozható berendezések állnak az oktatók rendelkezésére. Az intézmény könyvtára mennyiségi és minőségi szempontból kielégíti a szak oktatóinak és hallgatóinak elvárásait. A hallgatók munkáját az elektronikus jegyzetadatbázis és szakdolgozati adatbázis egyaránt segíti.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

Az SSZHF által az oktatói kapacitás alapján meghatározott irányszám nappali tagozaton 60 főben, esti tagozaton 80 főben maximált. A jelentkezők számához képest a felvett hallgatók létszámaránya jó. A szakot esti munkarendben végzők összlétszáma mutat csökkenést.

A KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A színvonal emelésére a képzések folyamatos felülvizsgálatával törekednek. E célt szolgálják a tematikus értekezletek. Az egyes tantárgyak fejlesztéséért és az egymásra épülés vizsgálatáért az illetékes tanszék, illetve tanszékvezető felelős. A programok minőségének javítását a hallgatói visszajelzések segítik. Mindkét specializáció gyakorlati képzése jól szervezett. A képzés során a hallgatók megfelelő elméleti és módszertani ismeretekre tesznek szert a mesterképzésre való továbblépéshez. Szemináriumok esetében van lehetőség önálló kutatómunkára.

A képzésen részt vevő hallgatók számára az intézmény mentorrendszert működtet. Képességeik felmérésében évfolyamfelelős tanárok segítik a hallgatókat.

Intézményi szinten szabályozott értékelési rendszer szerint történik a hallgatói teljesítmény mérése és értékelése, szakonkénti szabályozás nem került bevezetésre.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

Minőségbiztosítás és minőségfejlesztés

A szakon a főiskola általános minőségbiztosítási rendszere működik. A szakfelelős a rektor, aki a tárgyfelelősökkel együtt gondoskodik a folyamatos minőségfejlesztésről.

Felhasználói szempontok, kapcsolati formák

A főiskola leendő hallgatói a honlapról és a főiskola kiadványaiból kapnak tájékoztatást a szakról. Az intézménybe belépők között kiemelkedő számban vannak azok, akik közösségük, ismerősük ajánlására választották a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolát. A szakot választók motivációjuknak eddig a teológia szak iránti érdeklődést jelölték meg, azonban ez az utóbbi időben csökkent. A szakot sokan választják másoddiplomásként, legtöbben közülük hitoktatóként végzik hivatásukat.

C-SWOT értékelése

Az önértékelésben szereplő analízisben feltárt erősségeket, gyengeségeket, veszélyek és egyéb külső tényezőket reálisan látja az intézmény. Kiemelten hangsúlyos az a veszélyeztető tényező, hogy a fiatalok körében jellemző az egyházakhoz való kötődés gyengesége.

TOVÁBBI MEGÁLLAPÍTÁSOK

Az intézmény oktatói, szervezeti egységei számottevő, országhatárainkon túl is érdeklődésre méltó tudományos kutatást, munkát, publikációs tevékenységet végeznek. A pezsgő tudományos élet a képzési tartalmakra, formákra jótékony, innovatív hatást gyakorol.

VI/3. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Hittanár – nevelőtanár osztatlan mesterképzési szak	2019/6/V/1/3/4. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A Hittanár-nevelőtanár mesterképzési szakot a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet értelmében osztott és osztatlan képzési formában működteti az intézmény. A szakpáros képzési formában a nem hitéleti képzési területhez tartozó közismereti tanárszak képzését az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) biztosítja.

A KKK-k legutóbbi megújítása után a katolikus egyház, illetve a fenntartó az intézménylátogatás idejéig nem nyilatkozott hivatalosan arról, hogy a 2006-ban jóváhagyott korábbi KKK-hoz képest kíván-e változtatni az előírásokon. Az Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke maximális együttműködési szándékát fejezte ki ebben a vonatkozásban; a kérdés a látogatás óta már rendeződött.

A képzési terv az önértékelési anyagban közölt adatok szerint tudományos, diszciplináris szempontból megfelelő.

A szak akkreditációs értékelését megnehezíti, hogy az önértékelési anyag nem tartalmazza a hittanár-nevelőtanár mesterképzési szak jogszabály által lehetővé tett és az intézmény által működtetett összes képzési formájának mintatantervét. Az intézmény honlapja szerint teljes idejű képzésben működteti a főiskola a hittanár-nevelőtanár – etikatanár, hittanár-nevelőtanár – közismereti tanárszak (ELTE) képzéseket, részidős és osztott képzésként – a különféle bemenetekre figyelemmel – külön-külön mintatantervekkel hirdeti meg az intézmény a szakot közismereti szakos tanároknak; főiskolai végzettségű hittanároknak; tanítóknak, óvodapedagógusoknak, szakoktatóknak; nem tanári, hitéleti végzettségűeknek.

Az akkreditációs vizsgálat, értékelés és határozat a szak egészére kiterjed, így az önértékelési anyagban ezek aktuális tantervét és az ezekhez kapcsolódó oktatói kimutatásokat is közölni kellett volna. A honlapon látható osztott mesterképzési mintatantervek megfelelőnek tűnnek, azonban az önértékelés hiányosságai miatt ezek részletes értékelésére nem került sor.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Kormányrendelet 54. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a 27-nél kevesebb vagy a 33-nál több féléves kreditterhelés nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. Az intézmény honlapján megtalálható teljes idejű és részidős szakos mintatantervek ajánlott féléves kreditkiosztásai nem minden esetben felelnek meg a „félév/30 (±3) kredit” szabálynak. A mintatantervet e szempontból is szükséges korrigálni.

Amennyiben a szakdolgozat kreditértékét, amit hitéleti szak esetén az egyházi jogi személy által kiadott KKK szokott konkrétan meghatározni, az intézmény szakdolgozati szemináriumokhoz rendeli – az Nftv. 108. § 47 pontjára (*végbizonyítvány*) tekintettel –, javasolható, hogy *a szakdolgozat ne jelenjen meg a mintatantervben „0 kredites tantárgyként”*.

A Hittanár-nevelőtanár mesterképzési szak önértékelésében az „1.1. A képzés aktuális tanterve” és az „1.2. A képzés személyi feltételei” táblázatos kimutatások között – a kitöltés alapjául szolgáló eredeti önértékelési dokumentáció útmutatásai ellenére – a teljes anyag egzakt értékelését lehetetlenné tevő ellentmondások tapasztalhatók. Az 1.1. kimutatásban a tantárgyakat és a tantárgyfelelősöket kell megnevezni a tantárgyak további mintatantervi adataival, az 1.2. összegzés az oktatói kör bemutatását kéri úgy, hogy a szak tantárgyai mellett az oktatót/oktatókat kell megnevezni, amennyiben az adott tantárgyat/tantárgyakat több oktató oktatja, akkor első helyen kell szerepeltetni a tantárgyfelelőst. Ebből az áttekintésből derül ki a tantárgyfelelősök, oktatók kredit- és heti óraterhelése. A szakos önértékelési anyag e két kimutatása a tantárgyfelelősök és oktatók vonatkozásában ellentmondásokat tartalmaz, feltehetően az 1.2. kimutatásból – amennyiben az egyes tárgyak oktatásában több oktató is részt vesz – részben lemaradtak a valódi tantárgyfelelősök. A benyújtott anyag alapján egyes tanegységek esetében nem lehet egyértelműen megállapítani azt, hogy valójában ki a tantárgyfelelős.

A mintatanterv és a képzés személyi feltételeinek bemutatása számszaki szempontból hibás. Az önértékelési anyag 1.1. kimutatásában – a hitéleti szakok önértékelési útmutatója szerint [„**tanóraszám (heti, ill. féléves)**”, pl. 2/30 ea] – első helyen kell megadni a teljes idejű képzés (nappali munkarend) heti óraszámát, ezt követi a félévi teljes óraszám jelölése, amit a felsőoktatási gyakorlat szerint – függetlenül az adott tanév/szemeszter naptári összefüggésekből következő tényleges tanítási heteinek számától – 15 hétre kivetítve szokás/kell megadni. Ebből következően a nappali munkarend kimutatása szerint – néhány példát kiemelve – az 1/14, 2/4, 2/8, 2/16, 2/18, 2/19, 2/20, 3/19, 3/23, 4/13, 4/18, 6/8 stb. jelölések értelmezhetetlenek. A részidős („esti tagozat”) képzési forma vonatkozó táblázatában – néhány példát kiemelve – a 8/16, 8/18, 8/19, 8/20, 8/24, 8/61, 8/70, 8/96, 10/13, 10/78, 12/16, 12/78, 12/96, 30/93 stb. jelölések mellékelt megoldókulcs hiányában megfejthetetlenek. Az Nftv. 17. § (3) értelmében a részidős képzés időtartamát a teljes idejű képzés tanóráihoz képest kell megállapítani.

A részidős képzési formákon nincs heti óraszám, ill. a heti óraterhelést akként szokás kiszámolni, hogy a konzultációs óraszámot elosztják a szorgalmi időszak heteinek számával ($10 \div 15 \approx 0,67$). Az „esti tagozat” mintatantervében feltételezhetően első helyen áll a féléves összóraszám, a második szám magyarázat hiányában értékelhetetlen. A részidős képzés esetében sem 14, sem 15 tanítási hétre (szorgalmi időszak) kivetítve nem jön ki egyértelműen a törvény által előírt, a teljes idejű képzéshez viszonyított „legalább harminc” százalék időtartam.

A Hittanár-nevelőtanár mesterképzési szak teljes idejű képzésének (nappali munkarend) és részidős képzésének (esti munkarend) mintatanterve eltéréseket tartalmaz, amennyiben a közölt „esti tagozatos” mintatanterv egyáltalán releváns, hiszen az intézmény honlapja szerint részidős képzésen nem kínálják/működtetik a 10 féléves osztatlan mesterképzési szakot. Az önértékelési anyag szerint a részidős képzésen kevesebb tárgy van, a teljes idejű képzéshez képest a részidős képzésben hiányzik 1) az alapozó ismeretek közül a Latin nyelv, 2) a szakmai törzsanyagból a Szociáletika, a Missziológia, az Ökumenizmus, valamint 3) az egyéb szabadon választható tanegységek számát és kreditértékét a teljes idejű képzés 14 kreditjéhez képest jelentősen, 24 kreditre emeli a részidős mintatanterv.

Ezen túlmenően több tárgy esetében változik a két munkarend mintatantervében a tantárgyak féléves kiosztása vagy a kreditmennyiség. A részidős képzésen alapvetően a kreditértékek megemelésével éri el az intézmény (néhány tantárgy esetében viszont kevesebb a kreditérték a teljes idejű képzés mintatantervéhez képest), hogy eleget tegyen a 87/2015. (IV. 9.)

Kormányrendelet 54. § (5) rendelkezésének. Az eltérő mintatantervek pl. munkarendváltás esetén eleve intézményen belüli szakmai és minőségbiztosítási problémát generálnak, hiszen a munkarendváltás irányától függően a kreditkiosztási különbségek mellett egyrésztől többlettárgyak, másrésztől hiányzó tárgyak keletkeznek ugyanazon a képzésen. Az intézmény és a hallgatók számára is világosabb, ha a teljes idejű és a részeitős képzés között gyakorlatilag csak az óraszámok (a teljes idejű képzésen a heti órarendben és a részeitős képzésen a konzultációs rendben) százalékos arányszáma a különbség.

A teljes idejű képzés esetén a szakos önértékelési anyagban közölt mintatanterv a megadott adatokkal szemben valójában nem 300, hanem 298 kreditet tartalmaz. Feltehetően elírás történt az anyag összeállításakor.

A szakfelelős, a tantárgyfelelősök és az oktatók önértékelési anyagban közölt kreditterhelése számszaki szempontok szerint nem megfelelő, ami félreértésből fakadt – ezért érdemben nem értékelhető –, ahogyan erről az LB-t a látogatás során tájékoztatták. A MAB 2016/7/VI/6 sz. határozat szerint a szakfelelős „a szak tartalmaért, a teljes képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató”, ami nem azt jelenti, hogy a saját tantárgyfelelősségén túl a képzés összes tárgyaért is tantárgyfelelősként felel. A hivatkozott MAB bírálati szempontok szerint a mesterképzési szak tantárgyfelelőseinek kijelölését és kreditterhelését frissíteni szükséges.

Személyi feltételek

A szakfelelőssel kapcsolatban az önértékelési anyag azt a tájékoztatást adta, hogy személyi változás miatt átmenetileg nincs szakfelelős a Hittanár-nevelőtanár mesterképzési szaknak, a szakot a Pedagógia Tanszék megbízott tanszékvezetője gondozza. Az intézmény vezetése a MAB LB-t arról tájékoztatta, hogy az intézménylátogatás időpontjában az új szakfelelős kinevezése és Oktatási Hivatalnál történő bejelentése folyamatban van.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

Az intézmény és a szak oktatóinak szakmai-tudományos életrajza, valamint közleményjegyzéke (MTMT-link formájában) elérhető a honlapon. Ezek a dokumentációk a nyilvánosság előtt is bizonyítják, hogy az oktatók túlnyomó többsége rendszeres publikációs tevékenységet folytat, több oktató publikációs tevékenysége kiemelkedő, és szakmai-tudományos tevékenységük összhangban van oktatói tevékenységükkel és tantárgyfelelősségükkel.

A képzés infrastrukturális körülményei

A képzés infrastrukturális feltételei megfelelők, ideálisak. A főiskola korszerűen felújított épületben működik. Az oktatási és az azt kiszolgáló adminisztrációs helyiségek jól karbantartottak, a hagyományos órákon alapuló képzésre alkalmasak. Az informatika rendszer és a géppark 2017/2018-as tanév végére modernizáción esett át: beépített és hordozható berendezések állnak az oktatók rendelkezésére. Az intézmény könyvtára mennyiségi és minőségi szempontból kielégíti a szak oktatóinak és hallgatóinak elvárásait. A hallgatók munkáját az elektronikus jegyzetadatbázis és szakdolgozati adatbázis egyaránt segíti.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

A felvételre jelentkezők száma elsősorban az esti tagozaton, bár csökkenő, mégis stabil. Ugyanígy alakul a részeitős képzésben diplomát szerzők száma is. A hallgatói létszám 20-30 fő közötti. A nyelvvizsga megszerzését egyes hallgatók saját keretben biztosítják, a főiskola nem szervez nyelvvizsgát.

KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A képzés folyamatos felülvizsgálatát a Pedagógiai Tanszékhez tartozó kollégák, tanzéki értekezletek keretén belül végzik. Az alkalmazási területekre történő felkészítés a számos tanítási, csoportos szakmai gyakorlat és hospitálás miatt kimagasló. Megközelítőleg 30 köznevelési intézménnyel tartanak fent szakmai kapcsolatot, melynek operatív felelőse a tanszékvezető mellett a gyakorlatszervező koordinátor.

A főiskolán nem folyik doktori képzés, a végzetek más felsőoktatási intézményekben iratkozhatnak be PhD képzésre. Az értékelési rendszer az SZMSZ, valamint a Hallgatói Tanulmányi és –vizsgarend szerint történik.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

Minőségbiztosítás és minőségfejlesztés

Az intézmény igyekszik a képzési programok, kutatások, társadalmi és hitéleti szolgáltatások, valamint a kiadott diplomák minőségét garantálni a szakhoz kapcsolódó eljárások és kritériumok folyamatos nyomon követésével, fejlesztésével. A minőségfejlesztési politika intézményi szintű, szakok közötti eltérés nem mutatkozik.

Felhasználói szempontok, kapcsolati formák

A főiskolán működő Karrieriroda segíti a végzett hallgatók elhelyezkedését. A pályakövetési rendszer adatgyűjtési módszere a kérdőíves lekérdezés. A válaszadási hajlandóság változó. Az eredményekből következő hallgatói igényeket az intézmény igyekszik az oktatási programjába illeszteni. A munkáltatókkal és végzettekkel való kapcsolattartást a Sapientia Öregdiák Szövetség segíti.

C-SWOT értékelése

Az intézmény értékelésében a szakspecifikus korlátokat jól mérte fel. Hangsúlyos erősség a pedagógia képességek fejlesztésére irányuló kiváló gyakorlati rendszer. A szakon oktatók folyamatos továbbképzése és publikációs tevékenységének erősítése célkitűzés.

TOVÁBBI MEGÁLLAPÍTÁSOK

Az intézmény oktatói, szervezeti egységei számottevő, országhatárainkon túl is érdeklődésre méltó tudományos kutatást, munkát, publikációs tevékenységet végeznek. A pedagógus tudományos élet a képzési tartalmakra, formákra jótékony, innovatív hatást gyakorol.

VI/4. PASZTORÁLIS TANÁCSADÁS ÉS SZERVEZETFEJLESZTÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterképzési szak	2019/6/V/1/3/5. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterképzési szak (4 félév, 120 kredit) bemeneteként feltétel nélkül elfogadható a katekéta-lelkipásztori munkatárs és a diakónia hitéleti alapképzési szak, feltételekkel pedig bármely nem hitéleti alapképzési szak, amennyiben a jelentkező 50 kredit értékű teológiai felkészítő modult („teológia minor”) teljesített. A szak önértékelési anyaga szerint a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendeletben („KKK-rendelet”) megnevezett három választható specializáció (pasztorális tanácsadás, pasztorális szervezetfejlesztés, karitásztudomány) közül csak a pasztorális tanácsadás specializációt indítja a főiskola.

A KKK-k legutóbbi megújítása után a katolikus egyház, illetve a fenntartó az intézménylátogatás idejéig nem nyilatkozott hivatalosan arról, hogy a 2006-ban jóváhagyott korábbi KKK-hoz képest kíván-e változtatni az előírásokon. Az Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke maximális együttműködési szándékát fejezte ki ebben a vonatkozásban; a kérdés a látogatás óta már rendeződött.

A képzési terv az önértékelési anyagban közölt adatok szerint tudományos, diszciplináris szempontból megfelelő.

A mesterképzési szak a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet és az önértékelési anyag szerint gyakorlatorientált. A 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet 4. § *d*) pontja szerint a képzési program „gyakorlatorientált, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadáshoz képest a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 60-70 százalék”. A mintatantervi összesítés szerint a szakon – a specializáció tanulmányi követelményeivel együtt – összesen 25 kollokviummal, 10 gyakorlati jeggyel, 4 aláírással záródó tantárgy van. Javasolható a mesterképzési szak gyakorlatorientált jellegének markánsabb megjelenítése.

Amennyiben a szakdolgozat kreditértékét, amit hitéleti szak esetén az egyházi jogi személy által kiadott KKK szokott meghatározni, az intézmény szakdolgozati szemináriumokhoz rendeli – az Nftv. 108. § 47. pontjára (*végbizonyítvány*) tekintettel –, javasolható, hogy a szakdolgozat ne jelenjen meg a mintatantervben további „0 kredites tantárgyként”.

A mintatanterv és a képzés személyi feltételeinek bemutatása számszaki szempontból hibás. Az önértékelési anyag 1.1. kimutatásában – a hitéleti szakok önértékelési útmutatója szerint [„**tanóraszám (heti, ill. féléves)**”, pl. 2/30 ea] – első helyen kell megadni a teljes idejű képzés (nappali munkarend) heti óraszámát, ezután következik a félévi teljes óraszám jelölése, amit a felsőoktatási gyakorlat szerint – függetlenül az adott tanév/szemeszter naptári összefüggésekből következő tényleges tanítási heteinek számától – 15 hétre kivetítve szokás/kell megadni. A részidős (az intézmény által „esti tagozat” névvel illetett) képzési forma vonatkozó

táblázatában – néhány példát kiemelve – 4/38, 4/44, 4/52, 8/47, 8/52 stb. jelölések megoldókulcs hiányában teljességgel értelmetlenek. Az Nftv. 17. § (3) értelmében a részidős képzés időtartamát a teljes idejű képzés tanóráihoz képest kell megállapítani. A részidős képzési formákon nincs heti óraszám, ill. a heti óraterhelést akként szokás kiszámolni, hogy a konzultációs óraszámot elosztják a szorgalmi időszak heteinek számával ($10 \div 15 \approx 0,67$).

A szakfelelős, a tantárgyfelelősök és az oktatók önértékelési anyagban közölt kreditterhelése számszaki szempontok szerint nem megfelelő, ami félreértésből fakadt, ahogyan erről az LB a látogatás során tájékoztatást kapott. A MAB 2016/7/VI/6 sz. határozat szerint a szakfelelős „a szak tartalmáért, a teljes képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató”, ami nem azt jelenti, hogy a saját tantárgyfelelősségén túl a képzés összes vagy majdnem mindegyik tárgyáért is tantárgyfelelősként felel. A sok nagy szám között kirívó adat, hogy Somogyiné Dr. Petik Krisztina főiskolai docens 368 kredit értékű tantárgyért felel az intézményben és az országban. A hivatkozott MAB bírálati szempontok szerint a mesterképzési szak tantárgyfelelőseinek kijelölését és kreditterhelését frissíteni szükséges.

Személyi feltételek

A pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterképzési szak szakfelelőse Dr. Varga Imre Kapisztrán OFM főiskolai tanár, aki formálisan eleget tesz a szakfelelősökkel szemben támasztott akkreditációs követelményeknek. A szakfelelős több és többféle tárgy tantárgyfelelőse a szakon, amennyiben a feltüntetett adatok helytállóak, azonban a szak indítása óta gyakorlatilag nem fejtett ki szakmai-tudományos-publikációs tevékenységet tantárgyfelelőse, szakos tantárgyai tárgykörében.

A pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterképzési szak specializációjának tanegységei differenciált szakmai ismeretekként 26 kredit értékében jelennek meg a mintatantervben. A MAB 2016/7/VI/6 sz. határozat és értékelési szempontrendszer szerint a 30 kreditet elérő specializáció esetén szükséges specializációfelelős megnevezése. Az önértékelési anyag „1.1. A képzés aktuális tanterve” szerint a pasztorális tanácsadás „szakirány” (*helyesen*: specializáció) felelőse Dr. Varga Imre Kapisztrán OFM főiskolai tanár, az „1.2. A képzés személyi feltételei” szerint azonban a pasztorális „tanácsadó” (*helyesen*: tanácsadás) specializáció specializációfelelőse Somogyiné Dr. Petik Krisztina főiskolai docens. Amennyiben a specializáció nem éri el a 30 kreditet, nem MAB elvárás specializációfelelős megnevezése. Egy specializációnak, amennyiben szükséges, csak egy specializációfelelőse legyen.

Az oktatói kör összesítése is számszaki hibákat tartalmaz. Az önértékelési anyag szerint 16 oktató vesz részt a szak tárgyainak oktatásában, az összo ktatói létszámból csupán 2 fő tantárgyfelelős, ami téves adat. A T:E oktatók számaránya 7:9. Ez az arányszám nem felel meg a MAB elvárásoknak, mivel a törzsanyag ismeretköreinek, tantárgyainak felelősei 2/3-ad arányban T besorolású oktató, és a „törzs-oktatók” legalább 75%-a szintén T besorolású oktató.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

Az intézmény és a szak oktatóinak szakmai-tudományos életrajza, valamint közleményjegyzéke (MTMT-link formájában) elérhető a honlapon. Ezek a dokumentációk a nyilvánosság előtt is bizonyítják, hogy az oktatók túlnyomó többsége rendszeres publikációs tevékenységet folytat, több oktató publikációs tevékenysége kiemelkedő, és szakmai-tudományos tevékenységük összhangban van oktatói tevékenységükkel és tantárgyfelelősségükkel.

A képzés infrastrukturális körülményei

A képzés infrastrukturális feltételei megfelelők, ideálisak. A főiskola korszerűen felújított épületben működik. Az oktatási és az azt kiszolgáló adminisztrációs helyiségek jól karbantartottak, a hagyományos órákon alapuló képzésre alkalmasak. Az informatika rendszer és a géppark 2017/2018-as tanév végére modernizáción esett át: beépített és hordozható berendezések állnak az oktatók rendelkezésére. Az intézmény könyvtára mennyiségi és minőségi szempontból kielégíti a szak oktatóinak és hallgatóinak elvárásait. A hallgatók munkáját az elektronikus jegyzetadatbázis és szakdolgozati adatbázis egyaránt segíti.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

A képzés létszámát az intézmény 25 főben maximalizálta. A szakspecifikus követelmények miatt a képzést minimum 10 fő hallgató esetén indítják. A képzésre való bejutás előfeltétele a hiteléleti szakképzettség vagy 50 kreditnyi teológiai modul teljesítése.

KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A szakon a többi szakkal azonos értékelési rendszer szerint mérik a hallgatók teljesítményét. A segítő kompetenciák és készségek kialakítását célzó gyakorlatkísérő szeminárium keretén belül, az általános mérési módszer mellett, nyomon követik a hallgató alkalmasságát és annak alakulását.

Annak ellenére, hogy a hallgatói létszámadatok emelkedést mutatnak, elmaradnak a tervezett kerettől. A képzésen diplomát szerzők aránya az elmúlt években folyamatos csökken. Elhelyezkedési adatok nem ismertek.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

Minőségbiztosítás és minőségfejlesztés

A szakok közötti minőségfejlesztés tekintetében nem mutatkozik eltérés. A mérési adatok elemzése a képzésben részt vevő oktatók műhelymegbeszélésein történik. Az elektronikus lekérdezések mellett a szak minőségének fejlesztési forrása a volt hallgatók számára meghirdetett műhely.

Felhasználói szempontok, kapcsolati formák

A hallgatói kör elsősorban szakképzettség nélkül lelkipozíciós szolgálatot már teljesített érdeklődők közül kerül ki. A képzést érintően nincs diplomás pályakövetési rendszer kidolgozva. Sokan nem képzett szakemberként, hanem önkéntesként, kiegészítő formában végeznek lelkipozíciós tevékenységet diplomájuk megszerzését követően is.

C-SWOT értékelése

Az intézmény analízisében jól látja, hogy a nevezett szakmának életpályamodellje még nem kialakult, így a hallgatói érdeklődés változó. A szociális, egészségügyi és oktatási intézményekben jelentkező bővülő szakemberigény motivációs szempont lehet az alkalmas jelentkezők számára.

TOVÁBBI MEGÁLLAPÍTÁSOK

Az intézmény oktatói, szervezeti egységei számottevő, országhatárainkon túl is érdeklődésre méltó tudományos kutatást, munkát, publikációs tevékenységet végeznek. A pezsgő tudományos élet a képzési tartalmakra, formákra jótékony, innovatív hatást gyakorol.

VII. A jelentés alapján megállapított fejlesztési javaslatok

VII.1. Az intézményre vonatkozóan

Az intézmény kutatási profiljában a szakok szükségleteinek megfelelő műhelyek működtetése megerősítést igényelnek.

Az intézmény szolgáltatási profiljában az önkiszolgálás elemeinek fejlesztése (elektronikus platformok az oktatóknak a tantárgy és tananyagmenedzsmenthez, a Neptunban a hallgatói önkiszolgálás, MTMT platform használat és menedzsment, könyvtári kutatóműhelyekhez kapcsolódó tudásmenedzsment programok fejlesztése) erősítendő.

A nemzetközi hálózati kapcsolatok fejlesztése és menedzselése stratégiai szintre emelendő, kiemelten a nemzetközi egyházi és katolikus közösségi kapcsolatokra fókuszálva, és az intézmény partneri kapcsolatainak kihasználása révén az ERASMUS programok nemcsak magyar nyelvű nyelvterületre való koncentrálásával.

Az intézmény partnerségi kapcsolatok az SZMSZ-ben deklaráltak, ám megjelentek új partnerségek is (ELTE tanárképzés), amelyekben a kapcsolati minőség szabályozása célszerű.

ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika

Javasolt a minőségbiztosítási politika az első standard alapján történő irányelvek szerinti megfogalmazása és intézményi ciklusokra történő fejlesztésének meghatározása. Érdekes, ott és ahol lehet az intézményi képzés sajátosságait, illetve az évszázados katolikus nevelési tradícióit, illetve az ehhez kapcsolódó minőségbiztosítási folyamatait az ESG 2015 standardjai szerinti leírni és abban fejlesztéseket valósítani meg.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Ahol kell és lehetséges, a főiskola szabályzatainak felülvizsgálása és aktualizálása a jogszabályi előírásoknak és akkreditációs elvárásoknak való megfelelés érdekében.

ESG 1.5 Oktatók

A korábban már javasolt intézményfejlesztési tervben törekedjenek megfogalmazni az oktatók pedagógiai, módszertani felkészítésének, továbbképzésének és monitorozásának szabályait, valamint teljesítményértékelésük mérési módszerének paramétereit (tudományos, szakmai alkotói, oktatási, illetve szakmai közéleti tevékenységek).

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Célszerű lenne, ha a hallgatói érdekképviselő legfőbb döntéshozó szerve, a választmány az Nftv-ből fakadó egyetértési jogát a szenátusi szavazások mellett hivatalos formában is gyakorolná. Javasoljuk más intézményi gyakorlatoknak megfelelően, hogy a Hallgatói Követelményrendszer, a Térítési és Juttatási Szabályzat, valamint az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése kérdőívek szabályozásával kapcsolatban születhessenek határozatok, így hivatalosan is biztosított lenne a képviselő ezen joga.

Ugyancsak célszerű lenne a HÖK számára az offline felületek mellett egy hivatalos online kommunikációs platformot létrehozni.

Érdekes megvizsgálni annak a lehetőségét, hogy a HÖK-öt bevonva egy demonstrátori rendszer keretében hogyan lehetne kitolható a könyvtár nyitva tartása.

A *blended learning* technikák használatának terjesztése (pl. jó gyakorlat: a könyvtár által üzemeltetett, minden félév elején frissített, elektronikus jegyzetadatbázis).

Megfontolandónak tartjuk a kortársi mentorhálózatok indításának lehetőségét is a hallgatói önkormányzattal karöltve.

ESG 1.7 Információkezelés

Javasoljuk, hogy a feldolgozott számadatok mellett azok szöveges értékelése, a levont konklúziók is kerüljenek rögzítésre.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Célszerű lehet a teljes nyilvánosság számára elérhetővé tenni a működési és eredményességi mutatókat, ami segítheti a felvételizőket is a megalapozott jelentkezési döntéseikben.

Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

A kimagasló oktatói-kutatói és tudományos munka mellett javasolt az intézményi kutatásszabályozás kiépítése.

VII.2. A szakok további működésére vonatkozó javaslatok

Általános javaslatok:

Az intézménynek különös gondot kell fordítania alap- és mesterképzési szakjai felülvizsgálatára a következő pontokon, ahol szükséges:

1.) A mintatantervek felülvizsgálata és korrekciója a jelentésben részletezetteknek megfelelően: aktualizálás, számszaki korrekciók (kreditterhelés!), a szakfelelősök, tantárgyfelelősök és oktatók megfelelése az akkreditációs elvárásoknak.

A tantárgyfelelősi és oktatói lista frissítése a következőkre való tekintettel: tantárgyfelelős csak tudományos fokozattal bíró oktató lehet; a teljes munkaidőben, a részmunkaidőben foglalkoztatott és egyéb módon az oktatásba bevont oktatók aránya.

2.) Az adott szakok teljes idős és részidős képzési formáinak összhangba hozása:
Katekétá-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak;

Az intézmény a felülvizsgált mintatanterveket és a frissített tantárgyfelelősi és oktatói táblázatot, valamint az oktatói kör összesítését küldje meg a MAB-nak.

Osztatlan teológia mesterképzési szak

Nevezze meg az intézmény a lelkipásztor szakirány felelősét, valamint küldje meg a szakirány-felelős formális megfeleléségének bemutatását.

Katekétá-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak

Fontolja meg az intézmény a specializációk kreditértékének emelését, valamint a gyakorlati képzés erősítését.

Hittanár-nevelőtanár mesterképzési szak

Küldje meg az intézmény az elvárásoknak megfelelő szakfelelős nyilvántartásba vételéről szóló OH határozatot.

Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterképzési szak

Az önértékelési anyagban a pasztorális tanácsadás hol szakirányként, hol specializációként jelenik meg. A két fogalom mást jelent, a mesterképzési szak esetében és a KKK értelmében csak specializációról lehet szó.

A képzés gyakorlatorientáltságának erősítése érdekében tegyen intézkedéseket az intézmény, és ennek megfelelően gondolja át a szak mintatantervét.